

**ՆԱՆՈՒՆ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ը**

**«ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՆՏ ՕՐԵՆՔԻ (19 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 2002
ԹՎԱԿԱՆԻ, ՆՕ-519-Ն) 47 ՆՈԴՎԱԾԻ 2-ՐԴ ԵՎ 3-ՐԴ ՄԱՍԵՐԻ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆ-
ՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱՐՅԸ
ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ**

Քաղ. Երևան

29 հունվարի 2008թ.

Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով.
Գ. Նարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ն. Դանիելյանի, Ֆ. Թոխյանի,
Վ. Նովհաննիսյանի (գեկուցող), Զ. Ղուկասյանի, Ն. Նազարյանի, Ռ. Պապայանի,
Վ. Պողոսյանի,

մասնակցությամբ՝

դիմող՝ Նայասարանի Նանրապետության մարդու իրավունքների պաշտպան
Ա. Նարությունյանի, գործով որպես պարասխանող կողմ ներգրավված՝ ՆՏ Ազգային
ժողովի ներկայացուցիչ՝ ՆՏ Ազգային ժողովի աշխատակազմի օրենսդրության
վերլուծության վարչության պետ Ա. Խաչատրյանի,

իրավիքված՝ ՆՏ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության
սոցիալական ապահովության պետական ծառայության պետ Վ. Խաչիկյանի,

համաձայն Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի
1-ին կետի եւ 101 հոդվածի 8-րդ կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին»
Նայասարանի Նանրապետության օրենքի 25 եւ 68 հոդվածների,

դռնբաց նիստում բանավոր ընթացակարգով քննեց «Պետական
կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի (19 նոյեմբերի 2002 թվականի, ՆՕ-519-Ն) 47
հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասերի՝ Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրությանը
համապարասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթը Նայասարանի Նանրապետության մարդու իրավունքների պաշտպանի՝ սահմանադրական դատարանում 02.10.2007թ. մուտքագրված դիմումն է:

Լսելով գործով զեկուցողի հաղորդումը, դիմող կողմի եւ պատասխանող կողմի ներկայացուցչի բացատրությունները, հեղափոխելով «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքը, սահմանադրական դատարանում ՆՏ վճռաբեկ դատարանի ներկայացուցիչների վերլուծությունը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց** .

1. «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքն ընդունվել է Նայասարանի Նանրապետության Ազգային ժողովի կողմից 2002 թվականի նոյեմբերի 19-ին եւ ուժի մեջ մտել 2003 թվականի ապրիլի 10-ից:

Օրենքի 47 հոդվածը՝ հաշվի առնելով 2007թ. նոյեմբերի 19-ի ՆՕ-247-Ն օրենքով կարարված փոփոխությունը, սահմանում է. «Մինչեւ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը եւ անհատական հաշվառման բազայի ձեւավորումն ապահովագրված անձի ունեցած աշխատանքային սրաժը հասարակող հիմնական փաստաթուղթն աշխատանքային գրքույկն է, իսկ 1992թվականի հունվարից սկսած՝ նաեւ սոցիալական վճարներ կատարելը կամ աշխատավարձ սրանալը հասարակող փաստաթուղթը: Աշխատանքային գրքույկի կամ դրանում համապատասխան գրառումների կամ սրաժը հասարակող՝ օրենսդրությամբ սահմանված այլ փաստաթղթերի բացակայության դեպքում աշխատանքային սրաժը հասարակում է արխիվային փաթեթներով, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ դատական կարգով:

Պահանջվող (25 փարի) ապահովագրական սրաժի առկայության դեպքում սրաժը դատական կարգով չի հասարակում:

Դատական կարգով կարող է հասարակվել պահանջվող սրաժի պակասող մասը, սակայն փաստը փարվա սրաժից ոչ ավելի»:

ՆՏ Սահմանադրության 18 հոդվածի առաջին եւ երկրորդ մասերի համաձայն՝ «Յուրաքանչյուր ոք ունի իր իրավունքների եւ ազատությունների դատական, ինչպես նաեւ պետական այլ մարմինների առջեւ իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների իրավունք:

Յուրաքանչյուր ոք ունի իր իրավունքները եւ ազատություններն օրենքով չարգելված բոլոր միջոցներով պաշտպանելու իրավունք»:

Դատական պաշտպանության իրավունքի վերաբերյալ իր իրավական դիրքորոշումները ՆՏ սահմանադրական դատարանն արտահայտել է, մասնավորապես, 2006թ.

հոկտեմբերի 18-ի ՄԴՈ-652 (կետ 6), 2006թ. նոյեմբերի 16-ի ՄԴՈ-665 (կետ 5), 2007թ. հունվարի 16-ի ՄԴՈ-673 (կետեր 8-9), 2007թ. նոյեմբերի 28-ի ՄԴՈ-719 որոշումներում:

2. Դիմող կողմը գտնում է, որ իր կողմից վիճարկվող դրույթը, համաձայն որի՝

«Պահանջվող (25 փարի) ապահովագրական սրաժի առկայության դեպքում սրաժը դարական կարգով չի հաստատվում:

Դարական կարգով կարող է հաստատվել պահանջվող սրաժի պակասող մասը, սակայն փաստ փարվա սրաժից ոչ ավելի», հակասում է ՏՏ Սահմանադրությանը՝ հետեւյալ պարճառով:

ՏՏ Սահմանադրության 18 հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ յուրաքանչյուր ոք ունի իր իրավունքների եւ ազատությունների դարական, ինչպես նաեւ պետական այլ մարմինների առջեւ իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների իրավունք:

Սոցիալական իրավունքների շարքում առանձնակիորեն կարեւորվում է քաղաքացիների կենսաթոշակային իրավունքը, որն իր կարգավորումն է ստանում «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՏՏ օրենքով: Նշված օրենքով սահմանվում են կենսաթոշակի նշանակման համար կիրառվող գործակիցները, որտեղ կարեւոր նշանակություն է փրվում ապահովագրական սրաժին: Ներելաբար, «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՏՏ օրենքով սահմանվող՝ սրաժի հաստատմանը վերաբերող ժամկետի սահմանափակումը եւ պահանջվող (25 փարի) ապահովագրական սրաժի առկայության դեպքում դրա հաստատման արգելքը խախտում է ՏՏ Սահմանադրությամբ ամրագրված իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցներից յուրաքանչյուրի օգրվելու սահմանադրական իրավունքը:

3. Պարասխանող կողմը գտնում է, որ դիմողի հարցադրումները հիմնավոր են եւ «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՏՏ օրենքի եւ ՏՏ Սահմանադրության առանձին դրույթների անհամապարասխանության խնդրի առկայությունն ակնհայտ է հետեւյալ պարճառաբանությամբ: Մարդու իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին 1950թ. նոյեմբերի 4-ի կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ «Յուրաքանչյուր ոք, երբ որոշվում են նրա քաղաքացիական իրավունքները եւ պարպականությունները..., ունի օրենքի հիման վրա սրեղծված անկախ ու անաչառ դարարանի կողմից ողջամիտ ժամկետում արդարացի եւ հրապարակային դարաքննության իրավունք»: Նույն Կոնվենցիայի

13-րդ հոդվածի համաձայն՝ «Յուրաքանչյուր ոք, ում՝ սույն կոնվենցիայով ամրագրված իրավունքներն ու ազատությունները խախտվում են, ունի պետական մարմինների առջև իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցի իրավունք, նույնիսկ եթե խախտումը կատարել են ի պաշտոնե գործող անձինք»։ Իսկ ՏՏ Սահմանադրության 18 հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Յուրաքանչյուր ոք ունի իր իրավունքների եւ ազատությունների դատական, ինչպես նաեւ պետական այլ մարմինների առջև իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների իրավունք»։ Փաստորեն, օրենքով սահմանափակվել է քաղաքացիների՝ կենսաթոշակային իրավունքների պաշտպանության նպատակով դատական պաշտպանության դիմելու իրավունքը։

4. Օրենքը՝ որպես պետական կենսաթոշակային ապահովության եւ պետական կենսաթոշակային ապահովագրության կազմակերպման եւ իրականացման սկզբունք, ի թիվս այլոց, ամրագրում է պետական կենսաթոշակային սոցիալական ապահովագրության պարտադիրության սկզբունքը եւ անհատական (անձնավորված) ապահովագրական հաշիվներում արտացոլվող՝ կենսաթոշակային ապահովագրության համար կատարված վճարումների մասին տեղեկատվության հիման վրա կենսաթոշակների նշանակման եւ վճարման ապահովման սկզբունքը։ Այս սկզբունքներին համապատասխան՝ օրենքը, կենսաթոշակի չափը պայմանավորելով կատարված ապահովագրական վճարումներով եւ ապահովագրական սրածի տեւողությամբ (հոդված 40), ապահովագրական կենսաթոշակի (տարիքային, արտոնյալ պայմաններով, երկարամյա ծառայության, հաշմանդամության, կերակրողին կորցնելու դեպքում, մասնակի) իրավունք է վերապահում միայն այն անձանց, ովքեր կատարել են պարտադիր կենսաթոշակային սոցիալական ապահովագրության վճարումներ։ Մասնավորապես, ապահովագրական տարիքային կենսաթոշակի իրավունքը վերապահվում է 63 տարին լրացած անձանց՝ 25 տարվա ապահովագրական սրածի առկայության դեպքում։

Ըստ օրենքի տրամաբանության՝ կատարված ապահովագրական վճարումներով եւ ապահովագրական սրածի տեւողությամբ է պայմանավորվում կենսաթոշակի չափը։ Այս եզրահանգումն ուղղակիորեն բխում է օրենքի 40 հոդվածից եւ անուղղակիորեն՝ օրենքով ամրագրված առանձին սկզբունքներից եւ դրույթներից (մասնավորապես՝ օրենքի 2, 9 հոդվածներ)։

Այն դեպքում, երբ անձը գրկված է փաստացի ապահովագրական սրածը հաստատելու հնարավորությունից, այս տրամաբանությունը խախտվում է, քանզի

հնարավոր է, որ անձը փաստացիորեն կատարել է ապահովագրական վճարումներ, սակայն համապարասխան փաստաթղթեր չունենալու պարճառով գրկվում է այդ վճարումների կատարմամբ պայմանավորված չափով կենսաթոշակ սրանալու հնարավորությունից:

5. Օրենքի հիման վրա ձեւավորվում է կենսաթոշակային ապահովագրության ենթակա անձանց անհատական (անձնավորված) հաշվառման փյալների միասնական բազա: Կենսաթոշակային սոցիալական ապահովագրության բազայի փյալներն օգտագործվում են կենսաթոշակ նշանակելու, հաշվարկելու (վերահաշվարկելու), վճարելու համար: Օրենքի ուժի մեջ մտնելուց եւ նշված անհատական հաշվառման բազայի ձեւավորումից հետո ապահովագրված անձի ձեռք բերած ապահովագրական սրաժը հաշվարկվում է անհատական (անձնավորված) հաշվառման փյալների հիման վրա: Իսկ մինչ այդ ապահովագրված անձի ունեցած աշխատանքային սրաժը հաշվառվում է ապահովագրական սրաժում համապարասխան փաստաթղթերի հիման վրա: Նամաձայն օրենքի 47 հոդվածի՝ այդ փաստաթղթերն են՝ աշխատանքային գրքույկը, իսկ 1992թ. հունվարից սկսած՝ նաեւ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումներ կատարելը կամ աշխատավարձ սրանալը հաստատող փաստաթուղթը: «Պերական կենսաթոշակների մասին» ՆՆ օրենքի կիրարկումն ապահովելու մասին» ՆՆ կառավարության 2003թ. մայիսի 29-ի թիվ 793-Ն որոշումը սահմանում է այն փաստաթղթերի ցանկը, որոնք հաստատում են ապահովագրական սրաժը՝ աշխատանքային գրքույկի բացակայության դեպքում:

Ինչպես օրենքի վիճարկվող, այնպես էլ մյուս դրույթների վերլուծությունը վկայում է, որ ապահովագրական սրաժի հաստատման խնդիր կարող է առաջանալ միայն մինչեւ վիճարկվող օրենքի դրույթի հիման վրա կենսաթոշակային ապահովագրության ենթակա անձանց անհատական (անձնավորված) հաշվառման փյալների միասնական բազայի սրեղծումը ձեռք բերված ապահովագրական սրաժի կապակցությամբ:

6. Նամաձայն օրենքի 12 հոդվածի՝ տարիքային կենսաթոշակի իրավունք ձեռք բերելու նախապայման է հանդիսանում 25 տարվա ապահովագրական սրաժի (պահանջվող սրաժ) առկայությունը: Օրենքի 16 հոդվածի համաձայն՝ կենսաթոշակի չափը հաշվարկվում է կենսաթոշակի հիմնական եւ ապահովագրական մասերի գումարից: Կենսաթոշակի ապահովագրական մասը հաշվարկվում է մինչեւ անձնավորված հաշվառման ներդրումը ձեռք բերված ապահովագրական սրաժի եւ անձնավորված հաշ-

վառման ներդրումից հետո անհատական ապահովագրական հաշիվներում արտացոլվող՝ կենսաթոշակային ապահովագրության համար կատարված վճարումների մասին տեղեկատվության հիման վրա: Օրենքի 16 հոդվածում փրվում է կենսաթոշակը հաշվարկելու բանաձևեր:

Նշված բանաձևի վերլուծությունը վկայում է, որ կենսաթոշակի չափը որոշելիս էական նշանակություն ունի ոչ միայն պահանջվող ապահովագրական սրածրը, այլև՝ փաստացի ապահովագրական սրածրը:

7. Գույքային կամ անձնական ոչ գույքային իրավունքների ծագումը, փոփոխումը կամ դադարումը կապված է որոշակի հանգամանքների հետ, որոնց օրենքը փակի է իրավական նշանակություն (իրավաբանական փաստեր): Ապահովագրական սրածրը հանդիսանում է այն իրավաբանական փաստը, որի հիման վրա ծագում է ապահովագրական կենսաթոշակի իրավունքը: ՆՏ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 34-րդ գլուխը նվիրված է իրավաբանական փաստերի հաստատման վերաբերյալ գործերի քննության կարգին: Նշված օրենսգրքի 189 հոդվածը սահմանում է այն իրավաբանական փաստերի ոչ սպառիչ ցանկը, որոնք ենթակա են դատարանի կողմից հաստատման: Այդ հոդվածի 3-րդ կետը նախատեսում է, որ դատարանը, օրենքով նախատեսված դեպքերում, քննում է իրավաբանական նշանակություն ունեցող այլ փաստեր: Ըստ քննության առարկա հանդիսացող նորմերի՝ օրենսդիրն աշխարանքային սրածրը հաստատելու իրավասությունը վերապահել է դատարանին, սակայն, միաժամանակ, վիճարկվող դրույթով այդ իրավասության իրականացումը ենթարկել է ձեռական հիմքով սահմանափակումների՝ անձին զրկելով իր իրավունքի ծագման համար անհրաժեշտ իրավաբանական փաստը հաստատելու նպատակով դատարան դիմելու եւ դատարանին՝ իրեն օրենքով վերապահված իրավասությունն արդյունավետորեն եւ լիարժեքորեն իրականացնելու հնարավորությունից:

8. Օրենսդրությամբ թույլատրված է իրավաբանական փաստերը հաստատել ոչ միայն դատական կարգով, այլ նաև՝ վարչական, նոտարական կարգով եւ այլ մարմինների կողմից:

Վիճարկվող օրենքի 48 հոդվածը եւս նախատեսում է ապահովագրական սրածրի հաստատման վարչական կարգ: Այդ հոդվածի 5-րդ կետը, մասնավորապես, սահմանում է, որ պատերազմների, ռազմական գործողությունների, տարերային աղետների, վթարների, արհավիրքների եւ այլ արտակարգ իրավիճակների հետեւանքով ապահովագրական սրածրը հաստատող փաստաթղթերի ձեռքբերման անհնարի-

նության դեպքում Նայաստանի Նանրապետության կառավարությունն ստեղծում է ապահովագրական սրաժ սահմանող հանձնաժողովներ, որոնց կազմի մեջ մտնում են գործադիր իշխանությունների, գործապուրների, արհմիությունների կամ աշխատողների կողմից լիազորված այլ ներկայացուցիչներ: Նման հանձնաժողով ստեղծվել է ՆՏ կառավարության 2007 թվականի հունիսի 21-ի թիվ 820-Ն՝ «1988 թվականի երկրաշարժի հետեւանքով Սպիտակի նախկին վարչական շրջանի փարաձքի քաղաքացիների ապահովագրական սրաժը հաստատող փաստաթղթերի ձեռքբերման անհնարինության պարճառով ապահովագրական սրաժ սահմանող հանձնաժողով ստեղծելու եւ հանձնաժողովի աշխատակարգը հաստատելու մասին» որոշմամբ:

Օրենքի 48 հոդվածի 5-րդ կետի գործողության շրջանակը, սակայն, որոշակիորեն սահմանափակ է, այն է՝ այս դրույթն առնչվում է միայն այն դեպքերին, երբ փաստաթղթերը չեն պահպանվել այդ հոդվածում նշված արտակարգ (ֆորսմաժորային) հանգամանքների պարճառով:

Սակայն, նույնիսկ ապահովագրական սրաժի վերոհիշյալ վարչական կարգով հաստատման հնարավորության առկայությունը չպետք է անճանց գրկի իրավաբանական փաստերի հաստատման խնդրով դատարան դիմելու իրավունքից, քանզի ՆՏ Սահմանադրության 18 հոդվածը երաշխավորում է քաղաքացիների իրավունքների դատական պաշտպանության չսահմանափակվող հնարավորություն:

Միեւնոյն ժամանակ, հարկ է նկատել, որ, ի փարբերություն ապահովագրական սրաժի դատական կարգով հաստատման, ապահովագրական սրաժի՝ վարչական կարգով հաստատման դեպքում «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքը չի նախատեսում ապահովագրական սրաժի որեւէ ժամկետային սահմանափակում, ինչը ոչ միայն չի ապահովում միեւնոյն հասարակական հարաբերության կարգավորման միասնականությունը, այլեւ անճի շահերի փեսանկյունից անիմաստ է դարձնում արտակարգ իրավիճակների հետեւանքով ապահովագրական սրաժը հաստատող փաստաթղթերի կորստի դեպքում դատական պաշտպանության իրավունքից օգտվելը:

9.«Պետական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի վիճարկվող դրույթների եւ դրանց հետ համակարգային առումով փոխկապակցված՝ օրենքի այլ հոդվածների ուսումնասիրությունը վկայում է, որ վիճարկվող դրույթներն առնչվում են ոչ միայն Սահմանադրության 18 հոդվածին, այլ նաեւ Սահմանադրության այլ հոդվածների պահանջներին: Մասնավորապես, ՆՏ Սահմանադրության 37 հոդվածը սահմանում է, որ «Յուրաքանչյուր ոք ունի ծերության, հաշմանդամության, հիվանդության,

կերակրողին կորցնելու, գործազրկության եւ օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում սոցիալական ապահովության իրավունք: Սոցիալական ապահովության ծավալն ու ձեւերը սահմանվում են օրենքով»:

Այս հոդվածի բովանդակությունից բխում է, որ ՏՏ Ազգային ժողովին է պատկանում կենսաթոշակների ծավալները եւ ձեւերը, դրանց նշանակման պայմանները եւ կարգը սահմանելու լիազորությունը: Կենսաթոշակի նշանակման պայմանները բավարարելու դեպքում անձը ձեռք է բերում կենսաթոշակի իրավունք, իսկ պետության վրա դրվում է այդ իրավունքի իրականացումն ապահովելու պարտականություն: Անձին զրկելով իր ունեցած փաստացի ապահովագրական սպաժը հաստատելու հնարավորությունից, օրենսդիրն ուղղակիորեն սահմանափակում է անձի սոցիալական ապահովության իրավունքի մաս կազմող կենսաթոշակի իրավունքը: Այդ սահմանափակումը, մասնավորապես, կարող է դրսևորվել նրանում, որ հնարավորություն չունենալով ապացուցել պահանջվող սպաժը (25 փարի) գերազանցող ապահովագրական սպաժի առկայությունը՝ անձը զրկվում է ավելի շար կենսաթոշակ ստանալու հնարավորությունից, քանզի ապահովագրական սպաժի՝ պահանջվող սպաժը գերազանցող փարիներն էական նշանակություն ունեն կենսաթոշակի չափը որոշելիս:

10. ՏՏ Սահմանադրության 14.1. հոդվածն ամրագրում է օրենքի առջև բոլորի հավասարության սկզբունքը:

Այս հոդվածի պահանջներին համապատասխան պետության պոզիտիվ սահմանադրական պարտականությունն է ապահովել այնպիսի պայմաններ, որոնք նույն կարգավիճակն ունեցող անձանց հավասար հնարավորություն կտան իրացնելու, իսկ խախտման դեպքում՝ պաշտպանելու իրենց իրավունքները, հակառակ դեպքում՝ կխախտվեն ոչ միայն հավասարության, խտրականության արգելման, այլ նաև իրավունքի գերակայության եւ իրավական որոշակիության սահմանադրական սկզբունքները: Պետության հայեցողությունն է սահմանել կենսաթոշակի ձեւերը, դրանց նշանակման կարգը եւ պայմանները, սակայն այդ հայեցողությունն իրականացնելիս պետությունը պարտավոր է պահպանել վերոնշյալ սկզբունքները: Մինչդեռ վիճարկվող նորմերը հնարավորություն չեն տալիս այն անձանց, որոնց ապահովագրական սպաժի վերաբերյալ փաստաթղթերը բացակայում են, հավասարապես օգտվել այն իրավունքից, որից օգտվում են ապահովագրական սպաժի վերաբերյալ փաստաթուղթ ունեցող անձինք: Վիճարկվող դրույթի կիրառմամբ ձեւական հիմքով (սպաժը հիմնավորող փաստաթղթերի բացակայություն)

անհավասար դրություն է սրելովում փաստացիորեն միեւնույն ապահովագրական սրածն ունեցող անձանց միջեւ:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի 1-ին կետով, 102 հոդվածով, «Սահմանադրական դաբարանի մասին» Նայասրանի Նանրապետության օրենքի 63, 64 եւ 68 հոդվածներով, Նայասրանի Նանրապետության սահմանադրական դաբարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՆՏ օրենքի 47 հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ մասերը ճանաչել Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրության 18 եւ 37 հոդվածներին հակասող եւ անվավեր:

2. «Սահմանադրական դաբարանի մասին» ՆՏ օրենքի 68 հոդվածի 12-րդ մասի հիման վրա սույն որոշումը փարածել դրա ուժի մեջ մբնելուն նախորդող իրավահարաբերությունների վրա:

3. Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրության 102 հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մբնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՆՈՂ

Գ. ՆԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ